

ÅRSRAPPORT 2019

NORLED

Refleksjoner

Årsrapporten for 2019 er utarbeidet i en helt spesiell situasjon. I løpet av første kvartal 2020 har Norled ikke bare skiftet ut 5 av 24 kontrakter, men vi er, som samfunnet rundt oss, også sterkt preget av den raske spredningen av Covid 19. Denne nye situasjonen stiller krav til vår omstillingsevne og robusthet, men setter også vårt verdigrunnlag på prøve. Når fysisk nærhet kan være farlig, er det enda viktigere å forstå at vi alle er avhengige av hverandre. Det er kun kollektive handlinger som kan lede til at viruset blir bekjempet. Essensen i dette gripes av parolen «sammen alene». I denne situasjonen er det naturlig at vi i Norled tar vår del av ansvaret. Til tross for et godt økonomisk resultat i 2019, har styret / eierne besluttet å utsette beslutningen om et eventuelt utbytte.

Vår primære samfunnsoppgave er å holde samferdselsårene åpne. Våre ansatte har hele tiden trygghet og sikkerhet som førsteprioritet når de sørger for at både reisende og gods kommer helt frem til bestemmelsesstedet.

Vi har ferdigstilt og tatt i bruk nye løsninger for billettering, som reduserer smitterisiko. Vi har økt frekvensen på rengjøring av kontaktflater, vi har stengt kioskene og vi har gjort tilpasninger i passasjerområdene. I administrasjonen har vi lært oss å jobbe sammen på en ny måte. Digital samhandling har blitt den nye hverdagen, ikke bare internt, men også ut mot de mange gode samarbeidspartnerne våre, både blant oppdragsgiverne og blant leverandørene.

Den innsatsviljen og personlige integriteten som både våre ansatte og mange andre i kritiske funksjoner i samfunnet har utvist under Corona-krisen gir grunn til ydmykhet, dyp takknemlighet og stolthet.

Tilsvarende har vi møtt en imponerende vilje hos våre samarbeidspartnere til å finne konstruktive løsninger gjennom gode og åpne prosesser. Dette gir håp om at vi kan ha med oss noe videre fra denne dystre perioden: En dypere forståelse av at vi alle er avhengige av hverandre, og en enda sterkere vilje til å bidra med det vi har av kompetanse, innsatsvilje og mot til innovasjoner som bringer samfunnet fremover!

Helt til slutt vil vi takke alle våre dyktige medarbeidere for innsatsen, spesielt dem som er helt eller delvis permittert som følge av koronakrisen. Å være permittert kan gi usikkerhet i hverdagen, og oppleves som en tung belastning. Vi jobber for at alle våre ansatte så fort som mulig skal tilbake i jobb.

Styret i Norled ønsker også å takke Ingvald Løyning som gikk av som CEO 1. februar 2020, samt Lars Jacob Engelsen som har fungert som CEO i en svært spesiell tid for både selskapet og samfunnet. Styret ønsker også Heidi Wolden velkommen som ny CEO fra 1. mai 2020.

Elisabeth Grieg
Styreleder

Lars Jacob Engelsen
Konstituert Adm.dir.

Norled med stø kurs i det grønne skiftet

Vi seiler hver dag gjennom fantastisk natur langs den langstrakte kysten vår, fra Oslofjorden i sør til Troms i nord. Vi er et av landets største ferjeselskap og verdens femte største hurtigbåtselskap. Vår posisjon forplikter. Det vet også våre 1000 medarbeidere på land og om bord i Norleds 88 fartøyer. Alle våre ansatte er opptatt av å ta vare på miljøet.

Miljøbevissthet er en av våre kjerneverdier. Vi forsøker så godt vi kan å tenke grønt i alt vi gjør, både på tegnebrettet når nye fartøyer bygges, og i den daglige driften på land og på sjø.

Norled har vært i førersetet i det grønne skiftet i mange år. Vi var først i verden med en nullutslippsferje basert på batteriteknologi. I 2015 satte vi helelektriske MF «Ampere» i drift. Vi har også vært innovative og bygget noen av verdens største hurtigbåter i karbon. Ved å redusere vekten på hurtigbåtene, reduserer vi også behovet for drivstoff. Alle våre fartøyer skal minske miljøfotavtrykket så mye som mulig i årene som kommer. Vårt mål er en flåte med nullutslipp av klimagasser.

Den grønne bølgen ruller videre med Norled i front i maritim sektor. Akkurat nå jobber vi med å utvikle verdens første hydrogenferje for biler. Hydrogen forbrennes helt rent med vanndamp som eneste sluttprodukt. Derfor deltar også Norled i et samarbeidsprosjekt om å bygge den første hurtigbåten som bruker hydrogen som drivstoff. Med hydrogen kan fartøyene seile over større distanser enn hva fartøyer med eldrift er i stand til i dag.

Siden 1855 har vi vært et bindeledd langs kysten som folk har stolt på. Det kan de også trygt gjøre i fortsettelsen. Med en lovnad om en grønn og innovativ tankegang i alt vi gjør, vil vi også i fremtiden være en ledende og lønnsom aktør i maritim sektor.

I 2019 fraktet vi over 15 millioner passasjerer og sju millioner personbilenheter. Norled har hovedkontor i Stavanger med aktivitet i Troms, Trøndelag, Møre og Romsdal, Vestland, Rogaland, Agder, Oslo og Viken.

“Akkurat nå jobber vi med å utvikle verden første hydrogenferje for biler. Hydrogen forbrennes helt rent.”

Visjon

De beste reiseopplevelser gjennom nyskapende løsninger og stolte medarbeidere

Stolt

Jeg er stolt over jobben jeg og selskapet gjør for enkeltmennesker og samfunn.

Dynamisk

Jeg finner banebrytende og miljøvennlige løsninger. Jeg er fremsynt og endringsdyktig.

Solid

Jeg er kompetent og pålitelig. Jeg skaper resultater med høy fokus på kvalitet og effektivitet.

Høydepunkt 2019

→ JANUAR

Ny ferjekontrakt, hydrogen

Norled signerer ny ferjekontrakt på Hjelmeland, med oppstart 2021 og drift av hydrogenferje.

→ MARS

Ny ferjekontrakt

Norled signerer ny kontrakt om ferjedrift på Finnøy med oppstart 1. januar 2021.

→ APRIL

Heyerdahlprisen

Norled tildeles Heyerdahlprisen for å bygge en av verdens første hydrogenferjer.

→ MAI

Hydrogenferjen skal bygges i Norge

Westcon i Ølen skal bygge Norleds første hydrogenferje.

→ MARS

Ny ferjekontrakt

Norled signerer kontrakt om ferjedrift på sommerruten Botnhamn-Brensholmen på Senja.

→ APRIL

Hybrid hurtigbåt

Norled setter verdens første hybride hurtigbåt i trafikk på Røvær-sambandet.

→ JUNI

Turisme i Hardanger

Norled signerer ny kontrakt for Turistrute Indre Hardanger for fem år.

→ JULI

Nye eiere

Investeringsfondene CBRE Caledon Capital Management og CapMan Infra kjøper Norled.

Høydepunkt 2019

→ SEPTEMBER

Osloferjene blir elektriske

Norleds tre passasjerferjer i Oslofjorden starter ombygging til elektrisk drift.

→ OKTOBER

3 nye hurtigbåter til Troms

Norleds første av i alt 3 nye hurtigbåter til Troms bli levert.

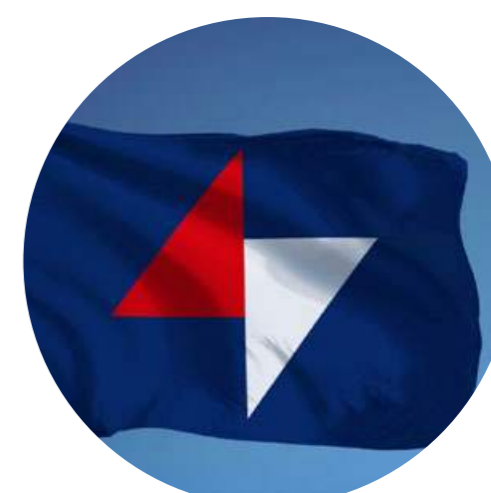
→ DESEMBER

Nye fartøy

Norled signerer byggekontrakt på to ferjer med Ada verft i Tyrkia.

→ DESEMBER

Nytt flagg

Dette er det nye rederiflagget til Norled.

→ OKTOBER

Ny styreleder

Elisabeth Grieg ble valgt til ny styreleder fra 01.01.2020.

→ NOVEMBER

Utstedelse av obligasjonslån

Norled utsteder et obligasjonslån på 500 millioner kroner.

→ DESEMBER

Oppstart 2019

Haugesund – Røvær/Fæøy
Botnhamn – Brensholmen

Tildelinger 2019

Finnøysambandet
Indre Hardanger
Botnhamn – Brensholmen
Sunnmørekontrakten

→ DESEMBER

Oppstart 2020

Fjellberggruten
Hjellestad- Klokkevik- Lerøy- Bjelkarvik
Mannheller- Fodnes og Vangsnes- Hella- Dragsvik
Indre Hardanger
Volda- Folkestad og Solavågen- Festøya
Tromsø, Hurtigbåt

Nøkkeltall 2019

Norled konsern

15 millioner
passasjerer

7 millioner
personbilenheter

43
ruter

Antall operasjonelle
ruter i 2019

24
kontrakter

Antall operasjonelle
kontrakter i 2019

60
ferjer

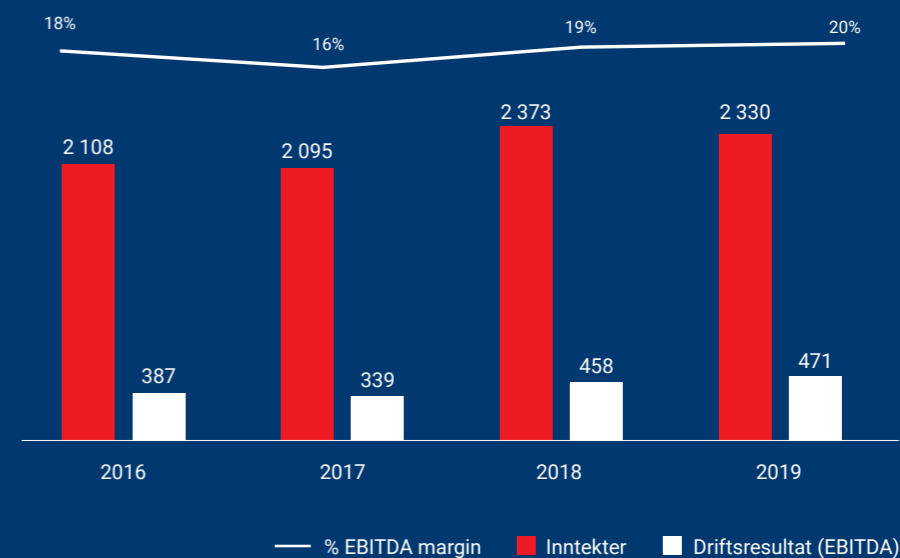

28
hurtigbåter

1 014
ansatte

INNTEKTER OG EBITDA (NOK mill.)

ÅRSBERETNING 2019

Virksomheten

Norled- konsernet, hvor Norled AS er morselskap, er et av landets største privateide sjøselskap for transport av passasjerer og har hovedkontor i Stavanger. Norled AS har flere datterselskaper som inngår i konsernet.

Norled ble i 2019 solgt fra Det Stavangerske Dampskibsselskab AS, og kontrolleres nå av det kanadiske investeringsfondet CBRE Caledon Capital Management og det nordiske investeringsfondet Capman Infra.

Konsernets aktivitet er lokalisert i Troms, Trøndelag, Møre og Romsdal, Vestland, Rogaland, Agder, Oslo og Viken.

Aktiviteten i konsernet er drift av ferjer og hurtigbåter med tilhørende restaurasjoner og terminaler. I tillegg har selskapet aktivitet innenfor reiseliv ved utleie av fartøy og tilrettelegging av pakketurer.

Aktiviteten i Agder driftes gjennom det heleide datterselskapet Flekkefjord Dampskipselskap AS. Lysefjord AS eier en hurtiggående kombinasjonsbåt som går på kontrakt for morselskapet.

Den landbaserte administrasjonen er ansatt i Norled Drift AS, der formålet er organisering og ledelse av de sjøansatte og driften i Norled AS.

Konsernet transporterte i 2019 om lag 15 millioner passasjerer og 7 millioner personbilenheter.

Norleds visjon er å gi et betydelig bidrag til utviklingen av ferje- og hurtigbåt næringen, gjennom å fokusere på innovasjon og miljøvennlige løsninger. Vår evne og vilje til å stimulere til denne utviklingen vil fortsatt posisjonere Norled som en ledende og lønnsom aktør i den norske ferje- og hurtigbåt industrien.

Fortsatt drift

I samsvar med regnskapsloven § 3-3 bekreftes det at forutsetningen om fortsatt drift er lagt til grunn ved utarbeidelsen av regnskapet.

Resultat, kontantstrøm, balanse og likviditet

Omsetningen i Norled-konsernet var i 2019 på 2.329 MNOK mot 2.373 MNOK i 2018. Årsresultatet var på 149,2 MNOK i 2019 mot 186,4 MNOK i 2018.

Resultatet fra driften (EBITDA) var i 2019 på 471 MNOK mot 458 MNOK i 2018.

Konsernet har 2.817 MNOK i langsiktig gjeld til kredittinstitusjoner pr. 31.12.2019 mot 1.698 MNOK pr. 31.12.2018. De samlede investeringene i konsernet var 1.110 MNOK i 2019 mot 468 MNOK i 2018.

Investeringene er blant annet knyttet til oppgradering av materiell, i tillegg til nybyggingsprogrammet til anbud med oppstart i 2019 og 2020.

Norled har også i løpet av 2019 gjennomført en større refinansiering av gjelden i selskapet, herunder utstedt et usikret obligasjonslån på 500 MNOK. Det er også blitt vedtatt et tilleggsutbytte på 583 MNOK gjennom året. Tilleggsutbyttet i 2019 er motregnet mot økning i gjeld som ledd i oppkjøpsfinansieringen foretatt i 2019.

Norled har i 2019 videreført den stabile driften, noe som har resultert i en forbedring i EBITDA og EBITDA- margin fra året før. Hoveddriveren til resultatene i Norled er kontraktsporteføljen i selskapet. Videre har stabil drift med god regularitet og et fåtall uforutsette hendelser bidratt til lønnsomheten.

God aktivitet innenfor turistsegmentet har også bidratt positivt.

Norled har fortsatt i 2019 noen enkeltkontrakter med svak inntjening som påvirker totalregnskapet negativt.

Finansiell risiko

Markedsrisiko

Valutarisiko:

Konsernet har ingen vesentlige løpende transaksjoner i utenlandsk valuta. I forbindelse med inngåelse av byggekontrakter med utenlandske verft for nybygg av fartøy gjøres det konkrete vurderinger av sikringsbehov. Hele det eksisterende byggeprogrammet i utenlandsk valuta er sikret

ved hjelp av sikringsinstrumenter mot bank.

Prisrisiko:

Aksjene og andelene i balansen er klassifisert som anleggsmidler og er balanseført til kostpris. Risiko er begrenset til kostpris. Kostpris er testet for nedskrivning uten at det er avdekket grunnlag for nedskrivning pr. 31.12.2019.

Renterisiko:

Konsernets renterisiko er knyttet til langsiktige lån og bankinnskudd. Lån med flytende rente medfører en renterisiko for selskapets kontantstrøm som delvis reduseres av den motsatte effekten av kontantekvivalenter med flytende rente. Fastrentelån reduserer renterisiko for selskapets kontantstrøm. Konsernet vurderer løpende bruk av fastrentelån.

Kontraktene som selskapet har med oppdragsgiver hensyntar også i stor grad svingningene i rentemarkedet gjennom reguleringen av kontraktsinntektene.

Kreditrisiko

Risiko for at motparter ikke har økonomisk evne til å oppfylle sine forpliktelser anses lav. Omsetningen er i all hovedsak relatert til offentlige kunder.

Likviditetsrisiko

Konsernet vurderer likviditeten i selskapet som god. Konsernet hadde pr 31.12.2019 fri likviditet på 281 MNOK, noe som tilsvarer 10 % av rentebærende gjeld. Tilsvarende tall pr 31.12.2018 var fri likviditet på 417 MNOK, som tilsvarte 25 % av rentebærende gjeld for 2018. Endringen skyldes hovedsakelig det betydelige byggeprogrammet og normale svingninger i arbeidskapitalen. Selskapet har tilgjengelige trekkmuligheter under eksisterende lånefasilitet.

Prisrisiko drivstoff

Utviklingen i drivstoffpris har betydning for selskapets resultater i 2019 og utviklingen fremover. Kontraktene selskapet har med oppdragsgiver hensyntar i stor grad svingningene i drivstoffpris gjennom reguleringen av kontraktsinntektene. Som følge av bedre reguleringer av kontraktsinntektene er risikoen knyttet til drivstoffpris avtagende. Selskapet arbeider aktivt for å bedre rammevilkårene knyttet til regulering av alternative energiformer.

Arbeidsmiljø

Norled-konsernet hadde ved årsskiftet 1014 fast ansatte, hvorav 171 er kvinner. Kvinneandelen utgjør 17%. Av fast ansatte er 902 ansatt i Norled AS, hvorav 120 kvinner. Konsernet hadde i tillegg 33 lærlinger. Styret har totalt åtte medlemmer, derav tre kvinner. Det er fem personer i ledelsen, derav to kvinner.

Det er gjort spesielle tilpasninger for å legge til rette for at man kan fortsette i tjeneste både under svangerskap og som småbarnsforeldre. Norled legger også til rette for deltidsstillinger dersom det er behov for det. Dette gjelder også for eldre arbeidstakere som ønsker redusert arbeidstid.

Rekrutteringen til næringen starter med utdanningsvalg. Norled driver derfor omfattende opplæring av lærlinger. Konsernet har de siste årene hatt en økt satsing på rekruttering generelt som har resultert i mange nyansettelser.

Totalt sykefravær i konsernet var i 2019 5,5% mot 5,1% året før. Norled er en IA-bedrift. Norled har fokus på sykefravær med vekt på langtidsfravær, og har gjennom helsekampanjer og støtte til treningsaktiviteter bidratt til å øke fokus på fysisk aktivitet.

Personskadefrekvensen (H-verdi – fraværsskader pr. 1 million arbeidstimer) har hatt en negativ utvikling siste år. H-verdien var 7,9 i 2019 mot 6,1 i 2018.

Det ble i januar 2019 utført en arbeidsmiljøundersøkelse for hele konsernet med godt resultat.

For å sikre ansattes rett til medbestemmelse og informasjon er det nedsatt flere utvalg der ansattes representanter kan treffe ledelsen, f.eks. arbeidsutvalget, arbeidsmiljøutvalget og IA gruppen. Det avholdes jevnlig møter, og det er god kontakt mellom ledelsen og de tillitsvalgte.

Likestilling

Norled- konsernet tilstreber full likestilling mellom kvinner og menn. Det er innarbeidet rutiner som sikrer at det ikke oppstår kjønnsmessig forskjellsbehandling i saker som lønn, avansement og rekruttering.

Diskriminering

Det er etablert prosedyrer for varsling av kritikkverdige forhold, for konflikthåndtering og for varsling av mobbing / trakassering. Retningslinjene er tilgjengelige i personalhåndboken. Alle arbeidstakere i konsernet har like lønns- og arbeidsvilkår uavhengig av kjønn, nasjonalitet og etnisk opprinnelse.

Konsernet har også etablert etiske retningslinjer som gjelder for alle ansatte.

Regularitet og sikkerhet

Selskapets fartøy i rute leverer meget god regularitet, tilsvarende 99,7% på alle ferjeavganger og 99,9% på alle hurtigbåtaganger. Regulariteten måles som antall gjennomførte turer mot antall planlagte turer gjennom året.

Rederiet har hatt en positiv utvikling med hensyn på antall hendelser samt antall funn fra revisjoner og inspeksjoner. Det har allikevel oppstått noen alvorlige hendelser i løpet av 2019. Læring fra disse hendelsene er veldig viktig for rederiet for at en skal kunne forhindre gjentakelse og bli bedre. Resultater fra dette forbedringsarbeidet inkluderer forbedrede prosedyrer og rutiner, tekniske tiltak, og heving av kompetanse og bevissthet hva gjelder sikkerhet.

Ytre miljø

Norled jobber aktivt for å redusere virksomhetens miljøbelastning. Selskapet er ISO 14001 og ISO 9001 sertifisert og kontinuerlig forbedring er en integrert del av den daglige driften.

Den største bidragsyteren i arbeidet med å redusere utslipp til ytre miljø er fornying av flåten med innføring av utslippsreducerende løsninger. I 2019 ble to nye hurtigbåter satt i drift ved oppstart av ny kontrakt, hvor den ene er en hybrid.

Videre ble det i 2019 iverksatt ombygging av tre naturgass (LNG) ferjer til hybrid. Disse ferjene opererer i Indre Oslofjord. I tillegg ble to diesel ferjer også ombygget til hybrid i 2019, for oppstart i nye kontrakter fra 2020.

Allerede i 2015 kunne Norled skilte med ett helelektrisk fartøy, MF Ampere. I 2019 tilførte Norled ytterligere ett lavutslippsfartøy til flåten - denne gang en hybridløsning. I forbindelse med nye anbudskontrakter med krav til lav- og nullutslippsløsninger, planlegges det at flåten i 2020 vil bestå totalt av 17 fartøy med hybridløsninger. Dette er en betraktelig økning som vil gi signifikante reduserte utslipp til luft. Videre har selskapet ytterligere lavutslippsfartøy under bygging for levering etter 2020.

Norled søker kontinuerlig løsninger for å bidra til et bærekraftig miljø og har i 2019 implementert kildesortering på tvers av flåten. Her jobbes det også aktivt mot eiere av de ulike kaiene, samt oppdragsgiver, for å forbedre avfallsmottak på kai med hensyn på god og fornuftig flyt i kildesortering.

Optimalisering av energiforbruk er viktig i Norleds arbeid for å redusere virksomhetens miljøbelastning. Rederiet har derav besluttet å etablere ytterligere tiltak for å redusere utslipp til ytre miljø ved å opprette et prosjekt som identifiserer tekniske og organisatoriske tiltak.

Norled er stolte av å sette ambisiøse mål relatert til å redusere CO₂ utslipp. Allerede i 2020 forventes det å ha redusert årlig CO₂ utslipp med mer enn 8.379 tonn og i 2021 med ytterligere 5.564 tonn. Dette reduserer årlig CO₂ utslipp tilsvarende 11.000 biler.

Resultatet av overnevnte arbeid vil kulminere i en bærekraftsrapport i 2021 som er i henhold til den internasjonale standarden «The Greenhouse Gas Protocol» og gir rederiet dokumentasjonsgrunnlag for veien videre. Norled ønsker å være en ledestjerne som gir våre kunder de beste reiseopplevelser i generasjoner fremover.

Foretakets utsikter

I 2019 startet Norled opp ny kontrakt på drift av hurtigbåtrute fra Haugesund til Røvær og Feøy. Denne ruten skal driftes av to nye hurtigbåter, hvorav den ene er hybrid hurtigbåt. I tillegg startet Norled opp en kontrakt i Troms med ferjedrift av sommerruten mellom Botnhamn Brensholmen.

2019 har i likhet med de foregående årene også vært et aktivt år med tanke på anbudsarbeid, og Norled har deltatt i flere anbudskonkurranser.

Norled er i 2019 tildelt fire nye kontrakter. Disse gjelder videre drift av 2 kontrakter, ferjedrift av Finnøysambandet, og hurtigbåtdrift av turistrute Indre Hardanger. I tillegg ble Norled tildelt kontrakt på ferjedrift av sommerruten mellom Botnhamn- Brensholm i Troms, og ferjekontrakt på Sunnmøre som dels er videreføring av eksisterende drift, og dels er ny virksomhet. Sunnmørekontrakten ble tildelt i 2019, og signert i starten av 2020.

I starten av 2020 har Norled videre blitt tildelt en ny ferjekontrakt i Ryfylke med oppstart i 2021. Norled vil i 2020 starte opp fem nye anbudskontrakter. I Vestland vil vi videreføre driften av sambandet Fjellbergruten, mens vi skal starte opp driften på sambandet Hjeltestad- Klokkekarvik- Lerøy- Bjelkarvik. Denne kontrakten skal driftes ved hjelp av et nybygg og et eksisterende fartøy som skal bygges om til elektrisk framdrift. I tillegg overtar Norled driften på sambandene Mannheller- Fodnes og Vangsnes- Hella- Dragsvik. Denne kontrakten skal driftes av fem nye fartøy.

Norled vil også i 2020 videreføre driften på turistruten i Hardanger på ny kontrakt.

I Møre og Romsdal starter Norled opp en ny kontrakt bestående av sambandene Volda- Folkestad og Solavågen- Festøya. Denne kontrakten vil driftes av to nye fartøy i tillegg til eksisterende fartøy som skal bygges om til elektrisk framdrift.

Med utgangspunkt i Tromsø vil Norled i 2020 starte opp en ny hurtigbåtkontrakt med tre nye hurtigbåter.

Oppstarten av nye kontrakter medfører også tilførsel av mange nye ansatte fra tidligere operatører, og styret vil benytte anledningen til å ønske dem velkommen til selskapet.

Ved utgangen av 2019 avsluttes det også flere kontrakter, både i Rogaland og Hordaland, og styret vil takke mannskapene for lojal og god tjeneste i selskapet over lang tid.

Som følge av de nye anbudene er Norled inne i en periode med betydelig byggeaktivitet. I løpet av 2019 har selskapet tatt levering av 2 hurtigbåter for produksjonen ut av Haugesund, i tillegg til 2 hurtigbåter som skal gå ut av Tromsø med oppstart i 2020.

Videre har selskapet ytterligere en hurtigbåt under bygging til Tromsø- kontrakten, i tillegg til at det for tiden bygges 12 ferjer for nye kontrakter. Byggingen skjer ved ulike verft både i Norge og internasjonalt.

Utover bygging av nye fartøy pågår det betydelige prosjekter knyttet til infrastruktur for ferjedriften på land.

Norled forbereder seg også på nye kontrakter med oppstart i 2021, herunder ferjekontrakten på Hjelmeland hvor et av to fartøy skal gå på hydrogen. Hydrogenprosjektet er et resultat av en dialogbasert anbudskonkurranse som Norled vant, og utviklingen skjer i tett dialog med leverandører og ansvarlige myndigheter.

Norled vil ha fokus på en sunn inntjening på de enkelte anbudene hver for seg. Norled vurderer det som avgjørende for investeringskapasiteten i næringen, spesielt sett i lys av teknologiutviklingen, at de kontraktene man inngår har tilstrekkelig avkastning på kapitalen.

I tillegg til anbudskontrakter på ferje- og hurtigbåt har selskapet aktivitet innenfor catering og turisme. Selskapet vurderer fortløpende de strategiske mulighetene som ligger innfor disse segmentene.

Styret i Norled er opptatt av rammevilkårene innenfor ferje- og hurtigbåtbransjen i Norge. De siste årenes endringer i krav til materiell som følge av skifte i teknologi medfører et betydelig investeringsbehov. Norled vil jobbe for mer balanserte rammevilkår i de ulike anbudskontraktene. Selskapet vil også, sammen med kollegarederier og bransjeorganisasjon, jobbe aktivt for større forutsigbarhet blant annet med tanke på infrastrukturen på land som følge av mer innslag av elektrisk framdriftsteknologi.

Hendelser etter balansedagen

WHO erklærte coronaviruset (Covid-19) som en global folkehelsekrise 30. januar 2020. Stor nasjonal utbredelse av coronaviruset i hovedsak fra mars 2020 påvirker Norled i størst omfang på følgende områder:

Operasjonell risiko ved stor utbredelse av coronavirus blant sjøansatte. Fare for å måtte gjøre innstillinger i deler operativ drift som følge av mangel på tilgjengelig kvalifisert personell til å operere fartøyer. For å redusere risiko for virusspredningen til og fra ansatte er det satt inn omfattende tiltak både fra selskapet og oppdragsgivere, blant annet for å redusere kontakt mellom sjøansatte og reisende til et minimum. Fra 15. mars ble det innført stopp av manuell betaling på de fleste samband, kiosker er stengt, og selskapet utfører omfattende oppfølging av ansatte med tanke på karantener. Finansielle følger relatert til operasjonell risiko ved å måtte innstille avganger som følge av mangel på operativt kvalifisert personell er i hovedsak risikoen for trekk i godtgjørelse fra oppdragsgiver for kanselleringer av avganger. Dog er vi møtt med forståelse og har hatt en positiv dialog med oppdragsgivere rundt utfordringene, så Norled anser den finansielle effekten av operasjonell risiko av kansellerte avganger som begrenset, da styret også er av den oppfatning at selskapet kan påberope force majeure.

Forsinket levering av nybygg og ombygginger. Som følge av utbredelsen av coronaviruset både nasjonalt og internasjonalt, har selskapet blitt varslet om, og antar selv også, at det kan bli forsinkelser i levering av nybygg og ombygginger. Dette medfører en operasjonell risiko for hvorvidt Norled blant annet vil klare å oppfylle miljøkrav i kontrakter hvis ombygginger til hybridisering av eksisterende fartøy eller levering av nye nullutslippsfartøy blir vesentlig forsinket. Potensielle finansielle følger av dette er som den operasjonelle risikoen nevnt over, med trekk i godtgjørelse fra oppdragsgiver. Dog er vi også på dette området møtt med forståelse og har hatt en positiv dialog med oppdragsgivere rundt temaet, så Norled

anser den finansielle effekten av operasjonell risiko som begrenset, da styret også er av den oppfatning at selskapet kan påberope force majeure. Økte driftskostnader som blant annet som følger av økt omfang av renhold, desinfisering av fartøy, omlegging av rutiner og mer omfattende organisering av driften med alle utfordringene som coronaviruset medfører. Finansielle følger av dette er ikke kvantifiserbare som følge av fremdeles stor usikkerhet rundt videre utbredelse og lengde på unntakstilstand.

Reduksjon i inntekter på nettokontrakter og cateringomsetning. Som følge av stengte kiosker og redusert omfang av reisende vil følgelig inntekter relatert til nettokontrakter reduseres. Dog er omfanget noe begrenset da Norled sin inntekt i det vesentligste består av faste kontraktsinntekter. Finansielle følger av dette er ikke kvantifiserbare som følge av fremdeles stor usikkerhet rundt videre utbredelse og lengde på unntakstilstand.

Resultatdisponering

Styret foreslår følgende disponering av årsresultatet (MNOK) i Norled AS:

Avsatt konsernbidrag	0
Overført til annen egenkapital	149,3
Sum	149,3

Stavanger, 25.mars 2020

Elisabeth Grieg
Styreleder

Torborg Margareta Chetkovich
Styremedlem

Ville Akseli Poukka
Styremedlem

Andreas Hermann Köttering
Styremedlem

Liselotte Grønborg Lundberg
Styremedlem

Roy Arne Rimestad
Styremedlem

Andre Myhr
Styremedlem

Ove Borgen
Styremedlem

Lars Jacob Engelsen
Administrerende direktør

Resultatregnskap

Norled AS			Konsern	
2019	2018	Note	2019	2018
Driftsinntekter og driftskostnader (1.000 kr)				
200 052	190 548		202 373	192 761
254 083	236 363		261 121	242 883
74 438	83 317		74 438	83 317
1 734 521	1 782 148	1	1 764 813	1 811 173
28 066	43 875	2, 17	26 907	42 900
2 291 159	2 336 250	3	2 329 652	2 373 033
24 984	30 931		24 984	30 931
789 034	826 366	4, 12	915 057	919 971
192 254	180 568	5	196 627	184 917
1 659	-4 166	5	1 659	-4 166
-39 651	-4 805	5	-39 651	-4 805
1 064 620	1 042 787	4, 6, 8, 10, 17	957 928	969 150
2 032 900	2 071 681		2 056 604	2 095 998
258 259	264 569		273 048	277 035
Finansinntekter og finanskostnader				
14 863	12 442		0	0
3 831	6 183		4 077	6 385
78 714	51 836		78 871	52 078
6 695	2 865		6 696	2 865
-66 715	-36 077	7	-81 490	-48 558
191 543	228 492		191 558	228 476
42 269	42 295	14	42 324	42 119
149 275	186 197		149 234	186 357
149 275	186 197		149 234	186 357
Årsresultat				
0	0		478	455
0	0		148 756	185 902
Overføringer				
0	0		0	0
149 275	186 197		0	0
149 275	186 197	20	0	0

Balanse

Norled AS		Konsern		
2019	2018	Note	2019	2018
Eiendeler (1.000 kr)				
Varige driftsmidler				
1 051 031	425 360		1 051 031	425 360
2 464 370	2 221 506		2 495 944	2 256 941
22 487	17 746		23 708	19 480
3 537 887	2 664 613	5	3 570 683	2 701 782
Finansielle anleggsmidler				
24 835	24 835	18	0	0
11 693	18 376	10, 12	11 799	18 482
36 529	43 211		11 799	18 482
3 574 416	2 707 824		3 582 482	2 720 264
Omløpsmidler				
14 079	12 779	9	14 079	12 779
Fordringer				
106 909	134 025	10	106 923	134 201
84 858	44 968	10	86 906	45 263
14 863	138 132	17	0	125 690
206 630	317 126	13	193 829	305 154
271 061	407 792	13, 15	280 626	416 689
491 769	737 698		488 533	734 623
4 066 185	3 445 522		4 071 015	3 454 887

Balanse

Norled AS		Konsern		
2019	2018	Note	2019	2018
Egenkapital og gjeld (1.000 kr)				
Innskutt egenkapital				
40 640	40 640	19	40 640	40 640
0	161 572		0	161 572
416 757	463 760		416 757	463 760
457 397	665 972		457 397	665 972
Opptjent egenkapital				
149 275	373 988		151 154	376 386
149 275	373 988		151 154	376 386
0	0		3 029	2 551
606 672	1 039 960	20	611 580	1 044 909
Gjeld				
Avsetning for forpliktelser				
236 794	194 526	14	241 618	199 907
236 794	194 526		241 618	199 907
Annen langsiktig gjeld				
2 815 530	1 693 158	13	2 816 980	1 697 508
2 815 530	1 693 158		2 816 980	1 697 508
Kortsiktig gjeld				
33 303	23 859	17	0	0
178 609	183 876		179 795	184 748
0	0	14	613	582
52 118	54 543		59 756	62 061
143 157	255 601	11	160 673	265 173
407 188	517 878		400 837	512 563
3 459 513	2 405 562		3 459 435	2 409 978
4 066 185	3 445 522		4 071 015	3 454 887

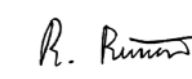
Stavanger, 25.mars 2020

Elisabeth Grieg
Styreleder

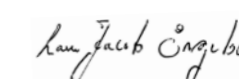
Torborg Margareta Chetkovich
Styremedlem

Ville Akseli Poukka
Styremedlem

Andreas Hermann Köttering
Styremedlem

Liselotte Grønborg Lundberg
Styremedlem

Roy Arne Rimestad
Styremedlem

Andre Myhr
Styremedlem

Ove Borgen
Styremedlem

Lars Jacob Engelsen
Administrerende direktør

Kontantstrømpoppstilling 01.01.-31.12.

Norled AS

Konsern

2019	2018	Note	2019	2018
Kontantstrøm fra operasjonelle aktiviteter:				
191 543	228 492		191 558	228 476
66 715	36 077		81 490	48 558
-39 651	-4 805	7	-39 651	-4 805
192 254	180 568	5	196 627	184 917
1 659	-4 166	5	1 659	-4 166
-1 300	144	9	-1 300	144
27 116	-1 364	10	27 278	-1 330
-4 034	43 512	17	-4 953	43 835
6 733	4 414	12	6 733	4 414
0	0	14	-582	-584
-142 794	13 513		-144 696	15 134
298 241	496 385		314 163	514 593

2019	2018		2019	2018
Kontantstrøm fra investeringsaktiviteter:				
78 229	13 417	5	78 229	13 417
-1 109 564	-467 310	5	-1 109 564	-468 092
12 442	13 582		0	0
-87 213	-54 702	7	-87 388	-54 937
5 635	6 183	7	5 898	6 384
-1 100 471	-488 830		-1 112 825	-503 228

2019	2018		2019	2018
Kontantstrøm fra finansieringsaktiviteter:				
3 170 696	318 321	13	3 170 696	318 321
-2 048 324	-94 922	13	-2 051 224	-97 822
0	103		0	103
-582 563	0		-582 563	-680
125 690	-31 000	17	125 690	-31 000
0	-40 000	20	0	-40 000
665 499	152 501		662 599	148 921

2019	2018		2019	2018
-136 731	160 056		-136 063	160 286
407 792	247 736		416 689	256 403
271 061	407 792		280 626	416 689

* Tilleggsutbytte i 2019 er motregnet mot økning i gjeld som ledd i oppkjøpsfinansieringen foretatt i 2019.

Regnskapsprinsipper

Generelt

Norled AS er et norsk aksjeselskap og ble stiftet 7. april 2000 og har foretaksnummer 981 940 768. Nanoq Invest AS eier alle aksjene i selskapet. Selskapet har sitt hovedkontor på Børehaugen 1, 4006 Stavanger, Norge.

Selskapets funksjonelle valuta er NOK. Alle tall i årsregnskapet er i hele tusen NOK, hvis ikke annet spesifikt er sagt.

Regnskapsprinsipper

Årsregnskapet er satt opp i samsvar med regnskapsloven og god regnskapsskikk. I det følgende blir selskapets regnskapsprinsipper presentert.

Konsolidering

Konsernregnskapet inkluderer Norled AS og selskaper som Norled AS har bestemmende innflytelse over. Bestemmende innflytelse oppnås normalt når konsernet eier mer enn 50 % av aksjene i selskapet, og konsernet er i stand til å utøve faktisk kontroll over selskapet.

Minoritetsinteresser inngår i konsernets egenkapital. Transaksjoner og mellomværende mellom selskapene i konsernet er eliminert. Konsernregnskapet er utarbeidet etter ensartede prinsipper, ved at datterselskapet følger de samme regnskapsprinsipper som morselskapet.

Klassifisering og vurdering av balanseposter

Eiendeler som er knyttet til varekretsløpet er klassifisert som omløpsmidler.

Fordringer blir klassifisert som omløpsmidler dersom de skal tilbakebetales i løpet av ett år etter utbetalingstidspunktet. Andre eiendeler blir klassifisert som anleggsmidler.

For gjeld er tilsvarende kriterier lagt til grunn.

Omløpsmidler blir vurdert til det laveste av kostpris og virkelig verdi. Kortsiktig gjeld blir balanseført til nominelt beløp på etableringstidspunktet.

Materielle anleggsmidler blir vurdert til kostpris. Langsiktig gjeld med unntak av andre avsetninger blir balanseført til nominelt beløp på etableringstidspunktet.

Valuta

Pengeposter i valuta er vurdert til kursen på balansedagen ved utgangen av regnskapsperioden. Valutajusteringene som fremkommer ved omregning resultatføres.

Nedskrivning av ikke-finansielle anleggsmidler

Vurdering av verdifall blir gjort på en vurderingsenhet som genererer en selvstendig kontantstrøm. Ved indikasjoner på behov for nedskrivning relatert til anleggsmidler, vil det bli vurdert om gjenvinnbart beløp på anleggsmidlene relatert til den tilhørende vurderingsenheten overstiger regnskapsført verdi. Gjenvinnbart beløp beregnes som de høyeste av vurderingsenhetens bruksverdi og netto salgsverdi. Med bruksverdi menes nåverdien av fremtidige kontantstrømmer som forventes å oppstå fra vurderingsenheten mens netto salgsverdi defineres som differansen mellom markedsverdi på balansedagen og antatte salgskostnader.

Fremtidige kontantstrømmer omfatter vurderingsenhetens kontantstrømmer fra operasjonelle aktiviteter før skatt tillagt tilhørende anleggsmidlers terminalverdi ved utløp av de kontrakter som eventuelt er grunnlaget for vurderingsenheten. Erstatningsinvesteringer inkluderes i de fremtidige kontantstrømmene ved beregning av bruksverdi, mens investeringer som øker kapasiteten holdes utenfor.

Dersom den neddiskonterte kontantstrømmen er lavere enn regnskapsført verdi, vil disse anleggsmidlene bli nedskrevet til virkelig verdi.

Nedskrivningen blir tilbakeført dersom grunnlaget for nedskrivningen ikke lenger er til stede, med unntak for nedskrivning av goodwill, som ikke har en slik tilbakeføringsadgang.

Investeringer i datterselskaper

Datterselskaper blir definert som investeringer der Norled AS har bestemmende innflytelse. Bestemmende innflytelse oppnås når selskapet kan utøve kontroll over datterselskapet og har den økonomiske risikoen knyttet til investeringen. Bestemmende innflytelse vil normalt foreligge når Norled AS har en direkte eller indirekte eierandel på mer enn 50 % av selskapskapitalen.

Investeringer i datterselskaper vurderes etter kostmetoden i selskapsregnskapet.

Inntektsføring

Inntekter blir inntektsført i den perioden de er opptjente, det vil si når risiko og kontroll er gått over på kjøper. Inntektsført beløp utgjør virkelig verdi av vederlaget, etter reduksjon av merverdiavgift og rabatter.

Inntektene inkluderer i hovedsak følgende elementer:

Billettinntekter

Billettinntekter omfatter inntekter fra passasjerfrakt og frakt av biler. Salg av enkeltreiser blir inntektsført når reisen er gjennomført.

Kontraktinntekter

Kontraktinntekter er tilskudd fra det offentlige ved drift av ruter underlagt konsesjon som er forutsatt å kompensere for manglende inntekter fra kunder og er klassifisert som driftsinntekter. Inntektsføring skjer i samsvar med tildeling fra myndighetene for hver enkelt periode. Krav på kontraktinntekter blir balanseført som en fordring dersom inntektene ikke fullt ut er innbetalt per årsskiftet.

Refusjon av miljøavgift fra staten er ment å kompensere for økte kostnader, og er derfor klassifisert som en kostnadsreduksjon.

Restorasjonsinntekter

Dette er inntekter som genereres via restaurantdrift på båter og ferjer og via kiosksalg. Det meste av omsetningen er kontantsalg. Kontantsalg blir regnskapsført i samme periode som salget er gjennomført.

Renteinntekter

Renteinntekter blir resultatført etter hvert som inntektene blir opptjent.

Konsernbidrag/Utbytte

Kostmetoden brukes som prinsipp for investeringer i datterselskaper. Kostprisen økes når midler tilføres ved kapitalutvidelse, eller når det gis konsernbidrag til datterselskap. Mottatte utdelinger resultatføres i utgangspunktet som inntekt. Utdelinger som overstiger andel av opptjent egenkapital etter kjøpet føres som reduksjon av anskaffelseskost. Utbytte/konsernbidrag fra datterselskap regnskapsføres det samme året som datterselskapet avsetter beløpet. Utbytte fra andre selskaper regnskapsføres som finansinntekt når det er vedtatt.

Offentlige tilskudd

Investeringstilskudd

Investeringstilskudd blir gitt for at selskapet skal kunne investere i anleggsmidler. Tilskuddet blir balanseført når alle betingelser for tilskuddet er innfridd, og klassifiseres i samsvar med bokføring av underliggende eiendel.

Driftstilskudd

Tilskudd som kompenserer for kostnader eller inntekter, blir resultatført på en systematisk måte i de samme periodene som kostnaden eller inntekten tilskuddet er ment å kompensere.

Varige driftsmidler

Varige driftsmidler er vurdert til kostpris med fradrag for akkumulerte av- og nedskrivninger. Når eiendeler er solgt eller avhendet, blir kostprisen og akkumulerte av- og nedskrivninger tilbakeført i regnskapet, og eventuelle tap eller gevinster fra salget i forhold til bokført verdi blir resultatført. Anleggsmidler med begrenset levetid blir avskrevet lineært over forventet økonomisk levetid.

Påløpte utgifter til utskifting av deler av driftsmiddel blir balanseført når slike utgifter er forventet å gi selskapet fremtidige økonomiske fordeler relatert til utskiftingene, og utgiftene for utskiftede deler kan måles pålitelig. Alle andre utgifter blir resultatført i den perioden utgiftene påløper.

Kostpris med fradrag for utrangeringsverdi blir avskrevet lineært fra kjøpstidspunktet over forventet økonomisk levetid på følgende måte:

Utstyr og inventar	3 – 5 år
Båter	15 - 25 år
Ferjer	15 - 30 år
Eiendommer	25 år

Avskrivningsperiode og – metode blir vurdert hvert år for å sikre at metoden og perioden som blir benyttet samsvarer med de økonomiske realitetene til anleggsmiddelet. Tilsvarende gjelder for utrangeringsverdier.

Kjøp og salg av varige driftsmidler vurderes som en del av den ordinære driften til selskapet. Netto gevinst og tap ved salg blir klassifisert som driftskostnad i resultatregnskapet.

Leie av varige driftsmidler

En avtale om leie blir klassifisert som finansiell eller operasjonell i samsvar med realiteten i hver enkelt avtale. Om det mest vesentlige av økonomisk risiko og kontroll knyttet til det underliggende leieobjektet er gått over på leietager, blir avtalen klassifisert som finansiell. Andre leieavtaler blir klassifisert som operasjonelle.

Leide driftsmidler vurdert som finansiell leie blir balanseført til verdien av vederlaget i leieavtalen, og regnskapsført som varige driftsmidler. Avdragsdelen av leien blir balanseført som langsiktig gjeld. Denne gjelden blir redusert med betalt leie etter fradrag for beregnet rentekostnad,

som blir resultatført.

For avtale som blir klassifisert som operasjonell, blir leiebetalingene behandlet som en driftskostnad, med leiekostnaden systematisk fordelt over hele leieperioden.

Finansielle instrumenter/sikring

Et derivat er et finansielt instrument med alle følgende karakteristikk:

- Verdien på instrumentet blir endret som et resultat av endringer i rente, kurs eller pris på et underliggende objekt.
- Instrumentet krever ingen eller liten initiell investering.
- Instrumentet blir gjort opp på en fremtidig dato.

Sikringen reflekteres ved at realiserte og urealiserte gevinster og tap på sikringsinstrumentet ikke resultatføres før det underliggende sikringsobjektet påvirker resultatregnskapet.

Valutasikringsavtaler

Formålet med valutasikringsavtaler som selskapet har inngått er å sikre større stabilitet og forutsigbarhet relatert til finansiering og betaling av nybygg med oppgjør i utenlandsk valuta. Sikringsinstrumentet regnskapsføres når det underliggende sikringsobjektet påvirker resultatregnskapet.

Varelager

Lager av innkjøpte varer er verdsatt til laveste verdi av kostpris etter FIFU-prinsippet og virkelig verdi. Kostpris for varelager omfatter alle kjøpsutgifter, bearbeidingsutgifter og andre utgifter som er påløpt for å bringe varene til deres sted/lokasjon og tilstand på balansedagen.

Det blir gjennomført nedskrivning for påregnelig ukurans, det vil si differanse mellom kostpris og en lavere virkelig verdi. Virkelig verdi er her antatt fremtidig salgsvederlag med fradrag for salgskostnader.

Fordringer

Kundefordringer føres i balansen etter fradrag for avsetning til forventede tap. Avsetning til tap er gjort på grunnlag av individuell vurdering av fordringene og en tilleggsavsetning som skal dekke øvrige påregnelige tap. Vesentlige økonomiske problemer hos kunden, sannsynligheten for at kunden vil gå konkurs eller gjennomgå økonomisk restrukturering og utsettelse og mangler ved betalinger anses som indikatorer på at kundefordringer må nedskrives.

Andre fordringer, både omløpsfordringer og anleggsgordringer, føres opp til det laveste av pålydende og virkelig verdi. Virkelig verdi er nåverdien av forventede framtidige innbetalinger. Det foretas likevel ikke neddiskontering når effekten av neddiskontering er uvesentlig for regnskapet. Avsetning til tap vurderes på samme måte som for kundefordringer.

Kontanter og bankinnskudd

Kontanter og bankinnskudd omfatter kontanter, bankinnskudd og andre kortsiktige likvide plasseringer som straks og med uvesentlig kursrisiko kan konverteres til kjente kontantbeløp og med forfallsdato kortere enn tre måneder fra kjøpsdato.

Kontanter og bankinnskudd regnskapsføres til amortisert kost ved bruk av effektiv rente metoden.

Pensjoner

Ytelsesbaserte ordninger

Pensjonskostnader og -forpliktelser blir beregnet av aktuar etter lineær opptjening. Utrekningene er basert på økonomiske forutsetninger for blant annet diskonteringsrente, fremtidig regulering av lønn, pensjoner og ytelser fra folketrygden, fremtidig avkasting på pensjonsmidler og aktuarmessige forutsetninger om mellom annet dødsrate og frivillig avgang.

Det balanseførte beløpet av pensjoner utgjør summen av netto pensjonsforpliktelse og akkumulerte estimatavvik. Netto pensjonsforpliktelse er forskjellen mellom den beregnede brutto pensjonsforpliktelsen, som representerer en nåverdi, og pensjonsmidlene vurdert til virkelig verdi.

Endringer i forpliktelser som skyldes endringer i pensjonsplaner blir resultatført i den grad de er opptjent. I motsatt fall blir de behandlet sammen med de endringer i forpliktelsene som skyldes endringer i forutsetninger. Dette betegnes samlet som estimatavvik og blir systematisk resultatført over forventet gjenværende opptjeningstid. Estimatavik blir resultatført så langt avviket overstiger det høyeste av 10 % av pensjonsmidlene og 10 % av pensjonsforpliktelsene per inngående balanse i regnskapsåret. Estimatavikene blir med andre ord periodisert ved hjelp av den såkalte korridormetoden.

Dersom pensjonsmidlene overstiger pensjonsforpliktelsene er ordningen overfinansiert. Overfinansieringen blir balanseført i den grad det er sannsynlig at denne vil kunne bli brukt til å innfri forpliktelsene i den aktuelle pensjonsordningen.

Arbeidsgiveravgiften blir kostnadsført ut fra innbetalt pensjonspremie og endring i netto pensjonsforpliktelse i den enkelte pensjonsordning.

Innskuddsordning

Ved innskuddsplaner betaler selskapet innskudd til offentlig eller privat administrerte forsikringsplaner for pensjon på obligatorisk, avtalemessig eller frivillig basis. Selskapet har ingen ytterligere betalingsforpliktelser etter at innskuddene er betalt. Innskuddene regnskapsføres som lønnskostnad når de forfaller. Forskuddsbetalte innskudd bokføres som en eiendel i den grad innskuddet kan refunderes eller redusere fremtidige innbetalinger.

Skatt

Skattekostnaden i resultatregnskapet omfatter både periodens betalbare skatt og endring i utsatt skatt. Utsatt skatt beregnes med aktuell skattesats på grunnlag av de midlertidige forskjeller som eksisterer mellom regnskapsmessige og skattemessige verdier, samt eventuelle ligningsmessig underskudd til fremføring ved utgangen av regnskapsåret. Skatteøkende og skattereduserende midlertidige forskjeller som reverserer eller kan reversere i samme periode er utlignet. Oppføring av utsatt skattefordel på netto skattereduserende forskjeller som ikke er utlignet og underskudd til fremføring, begrunnes med antatt fremtidig inntjening. Utsatt skatt og skattefordel som kan balanseføres oppføres netto i balansen.

Skattereduksjon ved avgitt konsernbidrag, og skatt på mottatt konsernbidrag som føres til reduksjon av kostpris eller direkte mot egenkapitalen, føres direkte mot skatt i balansen (mot betalbar skatt hvis konsernbidrag har virkning på betalbar skatt og mott utsatt skatt hvis konsernbidraget har virkning på utsatt skatt).

Utsatt skatt regnskapsføres til nominelt beløp. Skatt på resultatført konsernbidrag føres direkte i skattekostnaden.

Bruk av estimater

Utarbeidelse av regnskaper i samsvar med regnskapsloven krever bruk av estimater. Videre krever anvendelse av regnskapsprinsipper at ledelsen må utøve skjønn. Området som i stor grad inneholder slike skjønnsmessige vurderinger, høy grad av kompleksitet, eller områder hvor forutsetninger er vesentlig for årsregnskapet, er beskrevet i notene.

Hendelser etter balansedagen

Ny informasjon om selskapet sine posisjoner på balansedagen er tatt hensyn til i årsregnskapet. Hendelser etter balansedagen som ikke påvirker selskapets posisjon på balansedagen, men som vil påvirke selskapets posisjon i fremtiden opplyses om dersom dette er vesentlig.

Note 1 - Kontraktsinntekter

Kontraktsinntekter som er inntektsført i resultatregnskapet:

Norled AS			Konsern	
2019	2018		2019	2018
		Offentlige oppdragsgivere		
1 348 280	1 406 610	Fylke	1 378 572	1 435 634
386 241	375 538	Stat	386 241	375 538
1 734 521	1 782 148	Sum	1 764 813	1 811 173
-3 %	2 %	Endring fra forrige år	-3 %	2 %
76 %	76 %	Prosentandel av totale driftsinntekter	76 %	76 %

Note 2 - Andre driftsinntekter

Norled AS			Konsern	
2019	2018		2019	2018
		Spesifikasjon andre driftsinntekter		
1 224	1 687	Leieinntekter	1 224	1 687
4 501	4 501	Varefrakt	4 578	4 569
22 341	37 670	Andre inntekter	21 106	36 643
28 066	43 875	Sum	26 907	42 900

Note 3 - Fordeling inntekter

Norled AS			Konsern	
2019	2018		2019	2018
		Geografisk fordeling av inntekter		
128 054	169 308	Nord-Norge	128 054	169 308
1 993 175	2 005 675	Vestlandet	1 993 175	2 005 675
0	0	Sørlandet	38 493	36 783
169 930	161 267	Østlandet	169 930	161 267
2 291 159	2 336 250	Sum	2 329 652	2 373 033

Note 4 - Lønnskostnader, antall ansatte, ytelser og lån til ansatte

Norled AS			Konsern	
2019	2018		2019	2018
Lønnskostnader				
633 568	622 347	Lønn	716 781	699 130
83 156	82 628	Arbeidsgiveravgift	96 858	93 460
38 884	41 420	Pensjonskostnader	42 800	46 364
33 426	79 970	Andre ytelser, reisekostnader og kosthold	58 618	81 016
789 034	826 366	Sum	915 057	919 971
959	1 039	Antall årsverk	1 080	1 148

Ytelser til ledende personer

Det er ikke gitt lån/sikkerhet til daglig leder, styreformann eller andre nærstående parter. Det er ingen enkelte lån/sikkerhet som utgjør mer enn 5 % av selskapet sin egenkapital.

Norled betalte i 2019 Det Stavangerske Dampskibsselskab AS kr. 2 326 000 for administrerende direktør.

Norled AS			Konsern	
2019	2018		2019	2018
Styregodtgjørelse				
0	0	Ingvald Løyning (ut i 2019)	0	0
85	64	Roger Johan Andersen	85	64
0	0	Martin Økland (ut i 2019)	0	0
91	64	Anders Laukhamar	91	64
76	70	Roy Arne Rimestad	76	70
0	0	Trond Østerhus (ut i 2019)	0	0
0	0	Roger Rong Harkestad (ut i 2019)	0	0
0	0	Christine Flataker Johannessen (ut i 2019)	0	0
0	0	Torborg Margareta Chetkovich	0	0
0	0	Ville Akseli Poukka	0	0
0	0	Andreas Hermann Köttering	0	0
0	0	Liselotte Grønberg Lundberg	0	0
252	198	Sum	252	198

Norled AS			Konsern	
2019	2018		2019	2018
Revisjonshonorar				
570	275	Lovpålagt revisjon	673	383
97	101	Andre attestasjonstjenester	97	101
0	0	Skatterådgiving	0	0
0	193	Andre tjenester utenfor revisjon	21	224
667	569	Sum godtgjørelse til valgt revisor eks mva	791	707

Note 5 - Varige driftsmidler

Norled AS	Hurtigbåter	Ferjer	Landanlegg/ Infrastuktur	Utstyr og inventar	Anlegg u. oppføring	Sum
Regnskapsåret 2018						
Balanseført verdi 01.01.	1 159 682	1 148 624	17 031	10 656	48 317	2 384 310
Tilgang	0	0	0	0	467 310	467 310
Overføring av ferdige anlegg	31 817	46 997	0	11 453	-90 267	0
Avgang	10 530	75	0	0	0	10 605
Årets avskrivninger	75 626	99 257	1 322	4 363	0	180 568
Årets nedskrivning	0	-4 166	0	0	0	-4 166
Balanseført verdi 31.12.	1 105 343	1 100 455	15 709	17 746	425 360	2 664 613
Per. 31. desember						
Anskaffelseskost	1 662 787	2 415 774	19 701	51 774	425 360	4 575 396
Akkumulerte avskrivninger	557 444	1 315 319	3 992	34 028	0	1 910 783
Balanseført verdi 31.12.	1 105 343	1 100 455	15 709	17 746	425 360	2 664 613

Norled AS	Hurtigbåter	Ferjer	Landanlegg/ Infrastuktur	Utstyr og inventar	Anlegg u. oppføring	Sum
Regnskapsåret 2019						
Balanseført verdi 01.01.	1 105 343	1 100 455	15 709	17 746	425 360	2 664 613
Tilgang	0	0	0	0	1 109 564	1 109 564
Overføring av ferdige anlegg	95 505	357 993	16 654	13 741	-483 893	0
Avgang	0	42 377	0	0	0	42 377
Årets avskrivninger	79 741	101 526	1 990	8 997	0	192 254
Årets nedskrivning	60	1 596	0	3	0	1 659
Balanseført verdi 31.12.	1 121 047	1 312 949	30 373	22 487	1 051 031	3 537 887
Per. 31. desember						
Anskaffelseskost	1 758 292	2 731 390	36 355	65 515	1 051 031	5 642 583
Akkumulerte avskrivninger	637 245	1 418 441	5 982	43 028	0	2 104 696
Balanseført verdi 31.12.	1 121 047	1 312 949	30 373	22 487	1 051 031	3 537 887

Totale investeringsforpliktelser fom. 2020 beløper seg til om lag 1,9 mrd. kr.

Verdivurdering

Ved avleggelse av årsregnskapet har Norled gjort en verdivurdering av driftsmidler som inngår i anbudskontrakter. Vurderingen er foretatt på fremtidige kontantstrømmer, verdien på driftsmidlene og avkastningskrav (WAAC). Verdivurderingen indikerer ingen nedskrivningsbehov av varige driftsmidler.

Note 5 - Varige driftsmidler

Konsern

	Hurtigbåter	Ferjer	Landanlegg/ Infrastruktur	Utstyr og inventar	Anlegg u. oppføring	Sum
Regnskapsåret 2018						
Balanseført verdi 01.01.	1 174 224	1 173 401	17 031	11 897	48 493	2 425 046
Tilgang	0	0	0	782	467 310	468 092
Overføring av ferdige anlegg	31 817	46 997	0	11 629	-90 443	0
Avgang	10 530	75	0	0	0	10 605
Årets avskrivninger	77 130	101 636	1 322	4 829	0	184 917
Årets nedskrivning	0	-4 166	0	0	0	-4 166
Balanseført verdi 31.12.	1 118 381	1 122 853	15 709	19 480	425 360	2 701 782
Per. 31. desember						
Anskaffelseskost	1 693 933	2 469 521	19 701	60 237	425 360	4 668 752
Akkumulerte avskrivninger	575 552	1 346 669	3 992	40 757	0	1 966 970
Balanseført verdi 31.12.	1 118 381	1 122 852	15 709	19 480	425 360	2 701 782

Konsern

	Hurtigbåter	Ferjer	Landanlegg/ Infrastruktur	Utstyr og inventar	Anlegg u. oppføring	Sum
Regnskapsåret 2019						
Balanseført verdi 01.01.	1 118 381	1 122 852	15 709	19 480	425 360	2 701 782
Tilgang	0	0	0	0	1 109 564	1 109 564
Overføring av ferdige anlegg	95 505	357 993	16 654	13 741	-483 893	0
Avgang	0	42 377	0	0	0	42 377
Årets avskrivninger	81 246	103 882	1 990	9 509	0	196 627
Årets nedskrivning	60	1 596	0	3	0	1 659
Balanseført verdi 31.12.	1 132 580	1 332 990	30 373	23 708	1 051 031	3 570 683
Per. 31. desember						
Anskaffelseskost	1 789 438	2 785 137	36 355	73 978	1 051 031	5 735 939
Akkumulerte avskrivninger	656 858	1 452 147	5 982	50 269	0	2 165 256
Balanseført verdi 31.12.	1 132 580	1 332 990	30 373	23 708	1 051 031	3 570 683

Totale investeringsforpliktelsener fom. 2020 beløper seg til om lag 1,9 mrd. kr.

Verdivurdering

Ved avleggelse av årsregnskapet har Norled gjort en verdivurdering av driftsmidler som inngår i anbudskontrakter. Vurderingen er foretatt på fremtidige kontantstrømmer, verdien på driftsmidlene og avkastningskrav (WAAC). Verdivurderingen indikerer ingen nedskrivningsbehov av varige driftsmidler.

Note 6 - Spesifikasjon av andre driftskostnader

Norled AS

2019	2018		2019	2018
255 328	238 493	Reparasjoner, vedlikehold, utstyr	260 087	244 308
597 809	637 524	Andre operasjonelle rutekostnader	596 530	635 771
112 043	79 139	Kjøp administrasjonstjenester	0	0
99 440	87 631	Andre driftskostnader	101 311	89 071
1 064 620	1 042 787	Sum andre driftskostnader	957 928	969 150

Konsern

Note 7 - Finansinntekter og -kostnader

Norled AS

2019	2018		2019	2018
14 863	12 442	Inntekt på investering i datterselskap	0	0
1 801	1 596	Renteinntekt	2 047	1 798
2 030	4 587	Renteinntekt konsern	2 030	4 587
18 694	18 625	Sum finansinntekt	4 077	6 385
75 903	47 184	Rentekostnader lån	76 060	47 425
2 811	4 652	Rentebytteavtale	2 811	4 652
6 695	2 866	Andre finanskostnader	6 696	2 866
85 409	54 702	Sum finanskostnader	85 567	54 943
-66 715	-36 077	Sum netto rente- og finanskostnader	-81 490	-48 558

Konsern

Note 8 - Leieavtaler

Norled AS som leietaker – operasjonelle leieavtaler:

Det blir leid båter gjennom operasjonelle leieavtaler. Leieavtalene gjelder typisk for en ruteperiode, som er 1 år. Det er mulighet til å fornye avtalene når de går ut. Leien blir betalt månedlig på grunnlag av faktura. Leieavtalene inneholder ikke restriksjoner på selskapets utbyttepolitikk eller finansieringsmuligheter.

Utover dette har selskapet følgende langsiktige avtaler:

Norled AS

Avtalene er inngått med:	Avtalens varighet	Utløpsdato	Ordinær leiebetaling	
			2019	2018
Leieavtaler eiendom	5 - 10 år	2019-2026	8 132	6 177
Leieavtaler øvrige	2 - 8 år	2019-2021	156 983	173 639
Sum			165 115	179 816

Fremtidig minimumsleie knyttet til leieavtaler som ikke kan kanselleres forfaller som følger:

	2019	2018
Innen 1 år	165 115	179 816
1 til 5 år	307 752	404 441
Etter 5 år	12 351	0
Sum	485 218	584 257

Konsern

Avtalene er inngått med:	Avtalens varighet	Utløpsdato	Ordinær leiebetaling	
			2019	2018
Leieavtaler eiendom	5 - 10 år	2019-2026	8 132	6 177
Leieavtaler øvrige	2 - 8 år	2019-2021	153 570	170 226
Sum			161 702	176 403

Fremtidig minimumsleie knyttet til leieavtaler som ikke kanselleres forfaller som følger:	2019	2018
Innen 1 år	161 702	176 403
1 til 5 år	300 926	394 202
Etter 5 år	12 351	0
Sum	474 979	570 605

Note 9 - Varelager

Norled AS

2019			2018		
12 711	11 358	Drivstoff	12 711	11 358	
213	199	Smøreolje	213	199	
1 155	1 222	Restorasjon	1 155	1 222	
14 079	12 779	Sum	14 079	12 779	

Note 10 - Kortsiktige og langsiktige fordringer

Norled AS

2019			2018		
109 409	136 525	Kundefordringer	109 423	136 701	
2 500	2 500	Avsetning for tap på kundefordringer	2 500	2 500	
106 909	134 025	Kundefordringer bokført verdi 31.12.	106 923	134 201	

2019			2018		
7	14	Årets konstaterte tap	7	14	
0	346	Innkomet på tidligere tapsførte fordringer	0	346	
0	0	Endring i avsetning tap på fordringer	0	0	
7	-333	Sum resultatførte tap i året	7	-333	

Norled AS

2019		2018		2019		2018	
11 946	11 372	8 319	0	12 261	11 476	8 319	0
16 919	16 168	7 078	7 180	16 919	16 168	7 078	7 180
12 808	8 232	27 788	2 016	12 943	8 374	29 386	2 065
84 858	44 968	84 858	44 968	86 906	45 263	86 906	45 263

2019		2018		2019		2018	
11 503	18 236	190	140	11 503	18 236	296	246
11 693	18 376	11 693	18 376	11 799	18 482	11 799	18 482

Note 11 - Annen kortsiktig gjeld

Norled AS

2019		2018		2019		2018	
39 656	161 135	103 501	94 466	39 656	161 135	121 017	104 038
143 157	255 601	143 157	255 601	160 673	265 173	160 673	265 173

Note 12 - Pensjon

Tjenestepensjonsordninger i Norled AS

Norled AS har foretakspensjonsordninger i livsforsikringselskap for alle ansatte. Foretakspensjonsordningene oppfyller kravene i lov om obligatorisk tjenestepensjon.

Pensjonsordning for seilende personell Norled AS

Seilende personell har egen tariffestet tilleggspensjonsordning. Alderspension fra 60 - 67 år utgjør 60% av pensjonsgrunnlaget ved full opptjening (360 farts måneder), inklusiv beregnet pensjon fra Pensjonstrygden for sjømenn. Denne ordningen er sikret. Ordningen omfatter 644 aktive ansatte personer, og 199 pensjonister.

For seilende personell er det i tillegg til den tariffestede tjenestepensjonen opprettet en innskuddsbasert pensjonsordning i henhold til lov om obligatorisk tjenestepensjon. Innskuddspensjonsordningen gir alderspensjonen fra 67 år basert på årlige innskudd som for hvert medlem utgjør 2% av lønn i intervallet 1G til 12G. Pensjonsgrunnlaget utgjør fast lønn, eksklusiv overtid, bonus og andre variable og midlertidige tillegg. Ordningen omfatter 648 personer.

For både den tariffestede tilleggspensjonsordningen og den innskuddsbaserte pensjonsordningen ytes det premie-/innskuddsfritak ved arbeidsuførhet.

Arbeidsgiveravgift

Pensjonskostnader og pensjonsforpliktelser inkluderer arbeidsgiveravgift.

Norled AS			Konsern	
2019	2018		2019	2018
78 770	86 149	Nåverdi av fondsbaserte forpliktelser	78 770	86 149
0	0	Nåverdi av ikke-fondsbaserte forpliktelser	0	0
-74 674	-77 393	Virkelig verdi av pensjonsmidler	-74 674	-77 393
577	1 234	Arbeidsgiveravgift	577	1 234
-16 176	-28 226	Estimatavvik	-16 176	-28 226
	0	Estimat etterregulering seilende personel	0	0
-11 503	-18 236	Sum netto ytelsesbasert pensjonsforpliktelse 31.12	-11 503	-18 236

Norled AS			Konsern	
2019	2018		2019	2018
Endring i nåverdi av ytelsesbaserte pensjonsforpliktelser				
86 149	83 219	PBO pr 1.1.	86 149	83 219
7 669	8 241	Årets pensjonsopptjening	7 669	8 241
1 122	1 115	Arbeidsgiveravgift	1 122	1 115
2 190	1 950	Rentekostnad på pensjonsforpliktelsene	2 190	1 950
0	0	Planendring / (avkortning)	0	0
-14 974	-4 519	Estimatavvik	-14 974	-4 519
-3 386	-3 857	Pensjonsutbetalinger før aga arbeidsgiveravgift	-3 386	-3 857
78 770	86 149	PBO 31.12.	78 770	86 149

Note 12 - Pensjon

Norled AS

Norled AS			Konsern	
2019	2018		2019	2018
Endring i pensjonsmidler				
77 393	73 403	Pensjonsmidler (markedsverdi) pr. 1.1.	77 393	73 403
1 905	2 279	Avkastning på pensjonsmidlene fratrukket adm. kost	1 905	2 279
-4 461	109	Estimatavvik	-4 461	109
0	0	Midler ved (planendring) / avkortning	0	0
3 223	5 459	Innbetalt premie / til premiefond	3 223	5 459
-3 386	-3 857	Pensjonsutbetalinger	-3 386	-3 857
74 674	77 393	Pensjonsmidler (markedsverdi) pr. 31.12.	74 674	77 393

Norled AS			Konsern	
2019	2018		2019	2018
Kostnad innregnet i resultatet				
7 669	8 241	Årets pensjonsopptjening	7 669	8 241
2 190	1 950	Rentekostnad på pensjonsforpliktelsene	2 190	1 950
9 859	10 191	Pensjonskostnad (brutto)	9 859	10 191
-3 362	-3 133	Forventet avkastning på pensjonsmidlene fratrukket adm. k	-3 362	-3 133
6 497	7 058	Pensjonskostnad (netto) før AGA	6 497	7 058
1 457	1 171	Administrasjonskostnader	1 457	1 171
1 334	1 616	Resultatførte estimatavvik	1 334	1 616
1 122	1 115	Arbeidsgiveravgift	1 122	1 115
10 410	10 960	Resultatført pensjonskostnad etter AGA	10 410	10 960

Norled AS			Konsern	
2019	2018		2019	2018
Kostnad innskuddsbaserte pensjonsordninger				
9 076	10 395	Innskuddsbasert pensjonsordning	13 445	13 863
9 076	10 395	Resultatført innskuddsbaserte pensjonsordninger	13 445	13 863

Norled AS			Konsern	
2019	2018		2019	2018
Aktuarielle forutsetninger for beregning av kostnad				
3,80 %	4,30 %	Avkastning på pensjonsmidlene	3,80 %	4,30 %
2,30 %	2,60 %	Diskonteringsrente	2,30 %	2,60 %
2,25 %	2,75 %	Lønnsvekst	2,25 %	2,75 %
2,00 %	2,50 %	Regulering av opptjent pensjon i folketrygden	2,00 %	2,50 %
0,50 %	0,80 %	Regulering av pensjoner under utbetaling	0,50 %	0,80 %

Norled AS			Konsern	
2019	2018		2019	2018
Aktuarielle forutsetninger ved beregning av forpliktelse				
3,80 %	4,30 %	Avkastning på pensjonsmidlene	3,80 %	4,30 %
2,30 %	2,60 %	Diskonteringsrente	2,30 %	2,60 %
2,25 %	2,75 %	Lønnsvekst	2,25 %	2,75 %
2,00 %	2,50 %	Regulering av opptjent pensjon i folketrygden	2,00 %	2,50 %
0,50 %	0,80 %	Regulering av pensjoner under utbetaling	0,50 %	0,80 %

Note 13 - Rentebærende gjeld og pantsettelse

Norled AS			Konsern		
2019	2018		2019	2018	
Spesifikasjon gjeld					
1 700 000	1 591 337	Ordinær langsiktig gjeld	1 701 450	1 595 687	
500 000	0	Obligasjonslån	500 000	0	
615 530	101 821	Byggelån	615 530	101 821	
2 815 530	1 693 158	Sum gjeld sikret med pant	2 816 980	1 697 508	
Gjeld til kredittinstitusjoner					
2 815 530	1 693 158	Pantelån	2 816 980	1 697 508	
243 985	411 166	Første års avdrag langsiktig gjeld	245 435	414 066	
2 571 545	1 281 992	Sum ekskl. første års avdrag	2 571 545	1 283 442	
Selskapet har følgende nedbetalingsplan for pantelån:					
243 985	411 166	Avdrag år 1	245 435	414 066	
301 288	171 461	Avdrag år 2	301 288	172 911	
301 288	617 927	Avdrag år 3	301 288	617 927	
301 288	329 339	Avdrag år 4	301 288	329 339	
1 667 681	44 111	Avdrag år 5	1 667 681	44 111	
2 815 530	1 574 004	Sum avdrag år 1-5	2 816 980	1 578 354	
0	119 154	Ordinær langsiktig gjeld som forfaller senere enn 5 år	0	119 154	
2 815 530	1 693 158	Ordinær langsiktig gjeld sikret med pant	2 816 980	1 697 508	
606 240	305 382	Garantiansvar, kausjonsansvar, garanti for trafikklyve o.l	613 843	312 985	
Rentebærende gjeld					
2 815 530	1 693 158	Langsiktig gjeld til kredittinstitusjoner/pantegjeld	2 816 980	1 697 508	
2 815 530	1 693 158	Brutto rentebærende gjeld	2 816 980	1 697 508	
271 061	407 792	Rentebærende eiendeler	280 626	416 689	
2 544 469	1 285 366	Netto rentebærende gjeld/(eiendeler)	2 536 355	1 280 819	

Norled AS's gjeld ble i sin helhet refinansiert i 2019. Til fordel for langsiktig gjeld mot kredittinstitusjoner har Norled stilt pant i alle eiendeler som sikkerhet. I tillegg er det stillet garanti fra Nanoq Invest AS, gjeldende fra 27. januar 2020.

Norled AS utstedte november 2019 ett senior usikret obligasjonslån på 500 mill. Det betales flytende rente hver 3. måned. Obligasjonslånet forfaller i 2024.

Konsernets beregninger viser at Norled overholder covenants pr 31.12.19.

Note 14 - Skatt

Norled AS			Konsern		
2019	2018		2019	2018	
Beregning av utsatt skatt/utsatt skattefordel					
Midlertidige forskjeller					
1 082 230	1 040 961	Anleggsmidler	1 103 774	1 064 976	
-2 500	-2 500	Kundefordringer	-2 500	-2 500	
64 839	37 340	Gevinst- og tapskonto	65 222	37 819	
39 691	19 689	Andre forskjeller	39 691	19 689	
11 733	18 466	Pensjon, se note 12	11 733	18 466	
1 195 993	1 113 956	Netto midlertidige forskjeller	1 217 920	1 138 449	
0	0	Andre forskjeller	0	0	
-119 655	-229 747	Underskudd til fremføring	-119 655	-229 780	
1 076 338	884 209	Grunnlag for utsatt skatt	1 098 265	908 669	
236 794	194 526	Utsatt skatt	241 618	199 907	
236 794	194 526	Utsatt skatt i balansen	241 618	199 907	
Beregning av skattepliktig inntekt					
191 543	228 492	Resultat før skattekostnad	191 558	228 775	
586	-6 157	Permanente forskjeller	824	-6 145	
-82 038	-35 953	Endring i midlertidige resultatforskjeller	-79 471	-33 722	
0	0	Mottatt konsernbidrag	0	0	
-110 092	-186 383	Anvendelse av fremførbart underskudd	-110 125	-186 383	
0	0	Skattepliktig inntekt	2 786	2 529	
Fordeling av skattekostnaden					
0	0	Betalbar skatt på årets resultat	613	582	
0	0	For mye, for lite avsatt i fjor	0	0	
0	0	Sum betalbar skatt	613	582	
0	-8 842	Endring i utsatt skatt som følge av endret skattesats	0	-9 087	
42 269	51 137	Endring i utsatt skatt	41 711	50 625	
42 269	42 295	Skattekostnad	42 324	42 119	
Beregning av effektiv skattesats					
191 543	228 492	Resultat før skatt	191 558	228 775	
42 140	52 553	Beregnet skatt av resultat før skatt	42 143	52 618	
129	-1 416	Skatteeffekt av permanente forskjeller	181	-1 412	
0	-8 842	Effekt av endring skattesats	0	-9 087	
42 269	42 295	Sum skattekostnad	42 324	42 119	
22 %	19 %	Effektiv skattesats	22 %	18 %	

Note 15 - Bundne midler

Konsernet har etablert skattetrekksgaranti på MNOK 40 for mor og MNOK 45 for konsern.

Note 16 - Finansielle instrumenter og risikostyring

Finansielle risikofaktorer

Konsernet blir gjennom sine aktiviteter eksponert mot ulike typer finansiell risiko: Markedsrisiko, kredittrisiko og likviditetsrisiko. Konsernet sin overordnede plan for styring av finansiell risiko fokuserer på å redusere risikoen knyttet til hendelser som kan ha negativ effekt på konsernets finansielle resultater. Risikostyringen i konsernet ivaretas av ledelsen med retningslinjer godkjent av styret i Norled AS.

Markedsrisiko

a) Valutarisiko

Norled har inngåtte avtaler om bygging av fartøy med kontraktssum avtalt i både Euro (EUR) og Singapore dollar (SGD). For å sikre større stabilitet og forutsigbarhet relatert til finansiering, redusere risiko for store svingninger i valuta som påvirker investeringsstørrelse og påfølgende avkastning av investeringen, er fremtidige utbetalinger til verft i utenlandsk valuta sikret ved hjelp av sikringsavtaler.

Ved inngåelse av sikringsinstrumenter er det avtalt kjøp av EUR og SGD i fremtidige terminer som selskapet forventer og utføre avtalte utbetalinger til verft i utenlands valuta. Selskapet oppnår en sikring hvor fremtidige utbetalinger til verft ikke vil bli påvirket av valutasingninger. Valutaderivater med en urealisert negativ verdi på 1 MNOK er ikke regnskapsført som følge av sikringsbøker.

b) Priserisiko

Aksjer i balansen er investeringer i datterselskaper som er heleid av Norled AS. Aksjene er klassifisert som anleggsmidler og er balanseført til kostpris. Risiko er begrenset til kostpris. Kostpris er testet for nedskrivning uten at det er avdekket grunnlag for nedskrivning pr. 31.12.2019.

c) Renterisiko

Konsernet har ingen rentesikringer per 31.12.19. Konsernets renterisiko er knyttet til langsiktige lån og bankinnskudd. Lån med flytende rente medfører en renterisiko for konsernets kontantstrøm som delvis reduseres av den motsatte effekten av kontantekvivalenter med flytende rente. Risiko relatert til utvikling i renter reduseres også i vesentlig grad som følge av nærsjønindex regulering av kontraktsinntekter.

d) Oljepris

Norled har ingen inngåtte oljesikringsavtaler per 31.12.19. Risiko relatert til utvikling i oljepris reduseres i vesentlig grad som følge av nærsjønindex regulering av kontraktsinntekter.

Kredittrisiko

Konsernets eksponering for kredittrisiko er knyttet til kundefordringer samt transaksjoner i forbindelse med billettsalg. Kredittrisiko knyttet til billettsalg er minimal, siden oppgjør i all hovedsak er kontant. Kredittrisikoen for kundefordringene er også lav, siden motpart i det vesentlige er offentlige kunder. Maksimal risikoeksponering er balanseført verdi av de finansielle eiendelene i balansen.

Likviditetsrisiko

Kontantstrøm følges opp av selskapets økonomiavdeling. Det blir løpende gjennomført vurderinger med hensyn til kontantekvivalenter til å møte driftsrelaterte forpliktelser og lånebehov i forbindelse med investeringer. Selskapet har oppfylt sine forpliktelser ved forfall i 2019. Forfallstrukturen på selskapets forpliktelser er listet opp i note 13.

Note 17 - Nærstående parter

Konsernselskaper

Selskap i konsernet kjøper tjenester av Norled Drift AS innen økonomi, regnskap, it-tjenester og drift av fartøy.

Norled AS

Salg av varer og tjenester:	2019	2018
Salg av fergetjenester	1 195	1 044
Adm. tjenester	1 352	1 313
Sum	2 547	2 357

Kjøp av varer og tjenester:	2019	2018
Leie av busser fra Tide Buss AS*	0	10 833
Leie av båt	3 413	3 413
Kostnad bruk av tankanlegg, Stanor Management AS	1 132	1 080
Adm. tjenester	112 043	86 178
Sum	116 588	101 504

Konsern

Salg av varer og tjenester:	2019	2018
Salg av fergetjenester	0	0
Adm. tjenester	0	0
Sum	0	0

Kjøp av varer og tjenester:	2019	2018
Leie av busser fra Tide Buss AS*	0	10 833
Leie av båt	0	0
Kostnad bruk av tankanlegg, Stanor Management AS	0	0
Adm. tjenester	0	7 040
Sum	0	17 873

Varer og tjenester selges og kjøpes til priser som benyttes overfor eksterne tredjepart.

Konserninterne renter er vist i note 7.

* gikk ut av konsern med Tide i 2019.

Konsernmellomværende:

Norled AS

	2019	2018
Kortsiktige fordringer på konsernselskaper	14 863	138 132
Kortsiktig gjeld til konsernselskaper	33 303	23 859

Konsern

	2019	2018
Kortsiktige fordringer på konsernselskaper	0	126 050

Det er etablert konsernkontordning i Norled konsernet.

Note 18 - Datterselskaper

Navn på selskap	Organisasjon-nummer	Ansk.-tidspunkt	Forretnings-kontor	Eier-/stemme andel
Flekkefjord Dampskipsselskap AS	911 712 253	26.06.2007	Flekkefjord	100 %
Norled Drift AS	996 226 441	10.11.2010	Stavanger	100 %
Lysefjord AS	983 983 189	26.06.2007	Stavanger	56%*
Lysefjorden Rutelag AS	983 983 227	26.06.2007	Stavanger	100 %
Stanor Management AS	965 798 617	01.01.2015	Stavanger	100 %
Norled Caribbean AS	918 486 755	13.01.2017	Stavanger	100 %

Resultat og egenkapital i datterselskap	Bokført verdi	Årets resultat	Egenkapital
Flekkefjord Dampskipsselskap AS	14 600	8 145	13 296
Norled Drift AS	7 600	1 861	4 041
Lysefjord AS	986	1 405	8 907
Lysefjorden Rutelag AS	200	-3	258
Stanor Management AS	1 350	330	1 906
Norled Caribbean AS	100	-9	61

*Norled konsern eier 66% av Lysefjord AS som følge av at Lysefjorden Rutelag AS eier 10% av aksjene i Lysefjord AS.

Note 19 - Aksjekapital og aksjonærinformasjon

Beløp i NOK

Aksjekapitalen består av:	Antall ordinære aksjer	Pålydende	Sum
Aksjer 31.12	20 320	2 000	40 640 000

Antall aksjer og pålydende er uendret fra 31.12. forrige år.
Nanoq Invest AS eier alle aksjene i selskapet pr. 31.12.

Note 20 - Egenkapital

Norled AS

Årets endring i egenkapital	Aksjekapital	Overkurs	Annen innskutt egenkapital	Annen egenkapital	Minoritetens andel	Sum
Egenkapital 01.01.	40 640	463 760	161 572	373 988	0	1 039 960
Tilleggsutbytte	0	-47 003	-161 572	-373 988	0	-582 563
Årets resultat	0	0	0	149 275	0	149 275
Avsatt konsernbidrag	0	0	0	0	0	0
Egenkapital 31.12.	40 640	416 757	0	149 275	0	606 672

Konsern

Årets endring i egenkapital	Aksjekapital	Overkurs	Annen innskutt egenkapital	Annen egenkapital	Minoritetens andel	Sum
Egenkapital 01.01.	40 640	463 760	161 572	373 988	2 551	1 044 909
Tilleggsutbytte	0	-47 003	-161 572	-373 988	0	-582 563
Årets resultat	0	0	0	148 756	478	149 235
Avsatt konsernbidrag	0	0	0	0	0	0
Egenkapital 31.12.	40 640	416 757	0	151 154	3 029	611 580

Note 21 - Hendelser etter balansedagen

WHO erklærte coronaviruset (Covid-19) som en global folkehelsekrise 30. januar 2020. Stor nasjonal utbredelse av coronaviruset i hovedsak fra mars 2020 påvirker Norled i størst omfang på følgende

Operasjonell risiko ved stor utbredelse av coronavirus blant sjøansatte. Fare for å måtte gjøre innstillinger i deler operativ drift som følge av mangel på tilgjengelig kvalifisert personell til å operere fartøyer. For å redusere risiko for virusspredningen til og fra ansatte er det satt inn omfattende tiltak både fra selskapet og oppdragsgivere, blant annet for å redusere kontakt mellom sjøansatte og reisende til et minimum. Fra 15. mars ble det innført stopp av manuell betaling på de fleste samband, kiosker er stengt, og selskapet utfører omfattende oppfølging av ansatte med tanke på karantener. Finansielle følger relatert til operasjonell risiko ved å måtte innstille avganger som følge av mangel på operativt kvalifisert personell er i hovedsak risikoen for trekk i godtgjørelse fra oppdragsgiver for kanselleringer av avganger. Dog er vi møtt med forståelse og har hatt en positiv dialog med oppdragsgivere rundt utfordringene, så Norled anser den finansielle effekten av operasjonell risiko av kansellerte avganger som begrenset, da styret også er av den oppfatning at selskapet kan påberope force majeure.

Forsinket levering av nybygg og ombygginger. Som følge av utbredelsen av coronaviruset både nasjonalt og internasjonalt, har selskapet blitt varslet om, og antar selv også, at det kan bli forsinkelser i levering av nybygg og ombygginger. Dette medfører en operasjonell risiko for hvorvidt Norled blant annet vil klare å oppfylle miljøkrav i kontrakter hvis ombygginger til hybridisering av eksisterende fartøy eller levering av nye nullutslippsfartøy blir vesentlig forsinket. Potensielle finansielle følger av dette er som den operasjonelle risikoen nevnt over, med trekk i godtgjørelse fra oppdragsgiver. Dog er vi også på dette området møtt med forståelse og har hatt en positiv dialog med oppdragsgivere rundt temaet, så Norled anser den finansielle effekten av operasjonell risiko som begrenset, da styret også er av den oppfatning at selskapet kan påberope force majeure.

Økte driftskostnader som blant annet følger av økt omfang av renhold, desinfisering av fartøy, omlegging av rutiner og mer omfattende organisering av driften med alle utfordringene som coronaviruset medfører. Finansielle følger av dette er ikke kvantifiserbare som følge av fremdeles stor usikkerhet rundt videre utbredelse og lengde på unntakstilstand.

Reduksjon i inntekter på nettokontrakter og cateringomsetning. Som følge av stengte kiosker og redusert omfang av reisende vil følgelig inntekter relatert til nettokontrakter reduseres. Dog er omfanget noe begrenset da Norled sin inntekt i det vesentligste består av faste kontraktsinntekter. Finansielle følger av dette er ikke kvantifiserbare som følge av fremdeles stor usikkerhet rundt videre utbredelse og lengde på unntakstilstand.

Til generalforsamlingen i Norled AS

UAVHENGIG REVISORS BERETNING

Uttalelse om revisjonen av årsregnskapet

Konklusjon

Vi har revidert Norled AS' årsregnskap som viser et overskudd i selskapsregnskapet på kr 149 275 000 og et overskudd i konsernregnskapet på kr 149 234 000. Årsregnskapet består av:

- selskapsregnskapet, som består av balanse per 31. desember 2019, resultatregnskap og kontantstrømoppstilling for regnskapsåret avsluttet per denne datoen og noter til årsregnskapet, herunder et sammendrag av viktige regnskapsprinsipper, og
- konsernregnskapet, som består av balanse per 31. desember 2019, resultatregnskap og kontantstrømoppstilling for regnskapsåret avsluttet per denne datoen og noter til årsregnskapet, herunder et sammendrag av viktige regnskapsprinsipper.

Etter vår mening:

- er årsregnskapet avgitt i samsvar med lov og forskrifter
- gir det medfølgende selskapsregnskapet et rettviseende bilde av den finansielle stillingen til Norled AS per 31. desember 2019 og av selskapets resultater og kontantstrømmer for regnskapsåret som ble avsluttet per denne datoen i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapskikk i Norge.
- gir det medfølgende konsernregnskapet et rettviseende bilde av den finansielle stillingen til konsernet Norled AS per 31. desember 2019 og av konsernets resultater og kontantstrømmer for regnskapsåret som ble avsluttet per denne datoen i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapskikk i Norge.

Grunnlag for konklusjonen

Vi har gjennomført revisjonen i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder de internasjonale revisjonsstandardene International Standards on Auditing (ISA-ene). Våre oppgaver og plikter i henhold til disse standardene er beskrevet i Revisors oppgaver og plikter ved revisjon av årsregnskapet. Vi er uavhengige av selskapet og konsernet slik det kreves i lov og forskrift, og har overholdt våre øvrige etiske forpliktelser i samsvar med disse kravene. Etter vår oppfatning er innhentet revisjonsbevis tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon.

Øvrig informasjon

Ledelsen er ansvarlig for øvrig informasjon. Øvrig informasjon omfatter informasjon i årsrapporten bortsett fra årsregnskapet og den tilhørende revisjonsberetningen.

Vår uttalelse om revisjonen av årsregnskapet dekker ikke øvrig informasjon, og vi attesterer ikke den øvrige informasjonen.

I forbindelse med revisjonen av årsregnskapet er det vår oppgave å lese øvrig informasjon med det formål å vurdere hvorvidt det foreligger vesentlig inkonsistens mellom øvrig informasjon og årsregnskapet, kunnskap vi har opparbeidet oss under revisjonen, eller hvorvidt den tilsynelatende inneholder vesentlig feilinformasjon.

Dersom vi konkluderer med at den øvrige informasjonen inneholder vesentlig feilinformasjon er vi pålagt å rapportere det. Vi har ingenting å rapportere i så henseende.

Styrets og daglig leders ansvar for årsregnskapet

Styret og daglig leder (ledelsen) er ansvarlig for å utarbeide årsregnskapet i samsvar med lov og forskrifter, herunder for at det gir et rettviseende bilde i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapskikk i Norge. Ledelsen er også ansvarlig for slik intern kontroll som den finner nødvendig for å kunne utarbeide et årsregnskap som ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil.

Ved utarbeidelsen av årsregnskapet er ledelsen ansvarlig for å ta standpunkt til selskapets og konsernets evne til fortsatt drift, og på tilbørlig måte å opplyse om forhold av betydning for fortsatt drift. Forutsetningen om fortsatt drift skal legges til grunn for årsregnskapet så lenge det ikke er sannsynlig at virksomheten vil bli avvirket.

Revisors oppgaver og plikter ved revisjonen av årsregnskapet

Vårt mål med revisjonen er å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapet som helhet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil, og å avgi en revisjonsberetning som inneholder vår konklusjon. Betryggende sikkerhet er en høy grad av sikkerhet, men ingen garanti for at en revisjon utført i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder ISA-ene, alltid vil avdekke vesentlig feilinformasjon som eksisterer. Feilinformasjon kan oppstå som følge av misligheter eller utilsiktede feil. Feilinformasjon blir vurdert som vesentlig dersom den enkeltvis eller samlet med rimelighet kan forventes å påvirke økonomiske beslutninger som brukerne foretar basert på årsregnskapet.

Som del av en revisjon i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder ISA-ene, utøver vi profesjonelt skjønn og utviser profesjonell skepsis gjennom hele revisjonen. I tillegg:

- identifiserer og anslår vi risikoen for vesentlig feilinformasjon i regnskapet, enten det skyldes misligheter eller utilsiktede feil. Vi utformer og gjennomfører revisjonshandlinger for å håndtere slike risikoer, og innhenter revisjonsbevis som er tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon. Risikoen for at vesentlig feilinformasjon som følge av misligheter ikke blir avdekket, er høyere enn for feilinformasjon som skyldes utilsiktede feil, siden misligheter kan innebære samarbeid, forfalskning, bevisste utelatelser, uriktige fremstillinger eller overstyring av internkontroll.
- opparbeider vi oss en forståelse av den interne kontroll som er relevant for revisjonen, for å utforme revisjonshandlinger som er hensiktsmessige etter omstendighetene, men ikke for å gi uttrykk for en mening om effektiviteten av selskapets og konsernets interne kontroll.
- evaluerer vi om de anvendte regnskapsprinsippene er hensiktsmessige og om regnskapsestimatene og tilhørende noteopplysninger utarbeidet av ledelsen er rimelige.
- konkluderer vi på hensiktsmessigheten av ledelsens bruk av fortsatt drift-forutsetningen ved avleggelsen av regnskapet, basert på innhentede revisjonsbevis, og hvorvidt det foreligger vesentlig usikkerhet knyttet til hendelser eller forhold som kan skape tvil av betydning om selskapets og konsernets evne til fortsatt drift. Dersom vi konkluderer med at det eksisterer vesentlig usikkerhet, kreves det at vi i revisjonsberetningen henleder oppmerksomheten på tilleggsopplysningene i regnskapet, eller, dersom slike tilleggsopplysninger ikke er tilstrekkelige, at vi modifierer vår konklusjon om årsregnskapet og årsberetningen. Våre konklusjoner er basert på revisjonsbevis innhentet inntil datoen for revisjonsberetningen. Etterfølgende hendelser eller forhold kan imidlertid medføre at selskapet og konsernet ikke fortsetter driften.
- evaluerer vi den samlede presentasjonen, strukturen og innholdet, inkludert tilleggsopplysningene, og hvorvidt årsregnskapet representerer de underliggende transaksjonene og hendelsene på en måte som gir et rettviseende bilde.
- innhenter vi tilstrekkelig og hensiktsmessig revisjonsbevis vedrørende den finansielle informasjonen til enhetene eller forretningsområdene i konsernet for å kunne gi uttrykk for en

mening om det konsoliderte regnskapet. Vi er ansvarlige for å lede, følge opp og gjennomføre konsernrevisjonen. Vi alene er ansvarlige for vår revisjonskonklusjon.

Vi kommuniserer med dem som har overordnet ansvar for styring og kontroll blant annet om det planlagte omfanget av revisjonen og til hvilken tid revisjonsarbeidet skal utføres. Vi utveksler også informasjon om forhold av betydning som vi har avdekket i løpet av revisjonen, herunder om eventuelle svakheter av betydning i den interne kontrollen.

Uttalelse om andre lovmessige krav*Konklusjon om årsberetningen*

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, mener vi at opplysningene i årsberetningen om årsregnskapet, forutsetningen om fortsatt drift og forslaget til resultatdisponering er konsistente med årsregnskapet og i samsvar med lov og forskrifter.

Konklusjon om registrering og dokumentasjon

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, og kontrollhandlinger vi har funnet nødvendig i henhold til internasjonal standard for attestasjonsoppdrag (ISAE) 3000 «Attestasjonsoppdrag som ikke er revisjon eller forenklet revisorkontroll av historisk finansiell informasjon», mener vi at ledelsen har oppfylt sin plikt til å sørge for ordentlig og oversiktlig registrering og dokumentasjon av selskapets regnskapsopplysninger i samsvar med lov og god bokføringsskikk i Norge.

Stavanger, 25. mars 2020
Deloitte AS

Arnstein Antonsen
statsautorisert revisor

Stavanger
Børehaugen 1
4006 Stavanger

Bergen
Kong Christian
Frederiks plass 3
5006 Bergen

Oslo
Fjordalléen 16
0250 Oslo

Norled.no

NORLED